

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทนี้ผู้วิจัยจะได้สรุปผลการวิจัยให้เห็นเป็นลำดับ ดังนี้ คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือ เซนต์ปอล เดอ ชาร์ต ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษาในเครือ เซนต์ปอล เดอ ชาร์ต ในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ใหญ่กับผู้ช่วยผู้ บริหารฝ่ายวิชาการ รวมจำนวน 26 คน หัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 104 คน และครู ผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน 13 โรงเรียน จำนวน 439 คน

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้บริหารทั้งหมด 26 คน หัวหน้าหมวดวิชาทั้งหมด 104 คน กลุ่มผู้ปฏิบัติการสอนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรตัวอย่างประชากรของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) จากจำนวน 439 คน ได้ผู้ปฏิบัติการสอนเป็นกลุ่มตัวอย่าง 222 คน กระจายกลุ่มตัวอย่างตามโรงเรียนในเครือ เซนต์ปอล เดอ ชาร์ต โดยวิธีเทียบสัดส่วน รวมตัวอย่างประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร 352 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์ใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร 26 คน เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง

2.2 แบบสอบถามกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาและปฏิบัติการสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้รับการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ มีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารด้วยตนเอง

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามโดยขอความร่วมมือจากผู้บริหาร มอบให้หัวหน้าหมวดวิชาและปฏิบัติการสอนในโรงเรียน ผู้วิจัยไปรับคืนด้วยตนเอง โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สำหรับโรงเรียนต่างจังหวัดได้ส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ ส่งแบบสอบถามไป 352 ฉบับ ได้รับคืน 352 ฉบับ เป็นฉบับที่สมบูรณ์ใช้ในการวิเคราะห์ได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้รับการสัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์เนื้อหาด้วยค่าร้อยละ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS* (Statistical Package for Social Sciences) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ วิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ วิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS* (Statistical Package for Social Sciences Version X) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากนั้นนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้รับการสัมภาษณ์ และของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ผู้บริหารที่รับการสัมภาษณ์ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นหญิงร้อยละ 100.00

หัวหน้าหมวดวิชาที่ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นหญิงร้อยละ 86.50 ชายร้อยละ 13.50

ผู้ปฏิบัติการสอนที่ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นหญิง ร้อยละ 92.80 ชายร้อยละ 7.20

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมหมดทุกกลุ่มแล้ว ปรากฏว่า เป็นหญิงร้อยละ 91.48 เป็นชายร้อยละ 8.52

2. อายุ ผู้บริหารโรงเรียนที่รับการสัมภาษณ์มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีมากที่สุด มีถึงร้อยละ 34.61

หัวหน้าหมวดวิชาที่ตอบแบบสอบถาม มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีมากที่สุด มีถึงร้อยละ 57.69

ผู้ปฏิบัติการสอนที่ตอบแบบสอบถาม มีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีมากที่สุด มีถึงร้อยละ 47.30

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมหมดทุกกลุ่มแล้ว ปรากฏว่า มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีมากที่สุด มีถึงร้อยละ 42.90

3. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนปัจจุบัน ผู้บริหารที่รับการสัมภาษณ์ มีระยะเวลาปฏิบัติงานในโรงเรียนปัจจุบันไม่เกิน 5 ปี มีมากที่สุด มีถึงร้อยละ 42.30

หัวหน้าหมวดวิชาที่ตอบแบบสอบถาม มีระยะเวลาปฏิบัติงานในโรงเรียนปัจจุบันไม่เกิน 5 ปี มีมากที่สุด มีถึงร้อยละ 41.25

ผู้ปฏิบัติการสอนที่ตอบแบบสอบถาม มีระยะเวลาปฏิบัติงานในโรงเรียนปัจจุบันไม่เกิน 5 ปี มีมากที่สุด มีถึงร้อยละ 51.80

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมหมดทุกกลุ่ม ปรากฏว่าระยะเวลาปฏิบัติงานในโรงเรียนปัจจุบันไม่เกิน 5 ปี มีมากที่สุด มีถึงร้อยละ 48.01

4. วุฒิกการศึกษา ผู้บริหารที่รับการสัมภาษณ์มีวุฒิสูงสุดคือ ระดับปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด มีถึงร้อยละ 88.50

หัวหน้าหมวดวิชาที่ตอบแบบสอบถาม มีวุฒิสูงสุด คือ ระดับปริญญาตรี มีถึงร้อยละ 92.30

ผู้ปฏิบัติการสอนมีวุฒิสูงสุด คือ ระดับปริญญาตรี มีถึงร้อยละ 91.40

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมหมดทุกกลุ่มแล้ว ปรากฏว่าวุฒิกการศึกษาสูงที่สุดที่มีมากที่สุด คือ ระดับปริญญาตรี มีถึงร้อยละ 91.48

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต ในประเทศไทยรวม 9 ด้าน คือ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน หลักสูตรการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน นิเทศและการพัฒนาครู กิจกรรมเสริมหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน ห้องสมุด การแนะแนว และการวัดและประเมินผล

1. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

ผู้รับการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่าโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต ในประเทศไทยส่วนใหญ่มีปรัชญา มีจุดประสงค์ และมีการกำหนดนโยบายการบริหารงานวิชาการไว้เป็นลายลักษณ์อักษร นอกจากนี้ยังมีการถ่ายทอดปรัชญาของโรงเรียนด้วยวิธีเขียนไว้ในห้องเรียน และเขียนไว้ที่ป้ายหน้าโรงเรียน มีการ

ประเมินผลความเข้าใจและการนำปรัชญาของโรงเรียนไปปฏิบัติอีกด้วย โรงเรียนส่วนใหญ่พอใจในปรัชญาที่กำลังใช้อยู่และเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว

2. หลักสูตรการเรียนการสอน

ผู้รับการสัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่า ผู้บริหารโรงเรียนบริหารหลักสูตรด้วยการจัดหาเอกสารหลักสูตร คู่มือครู ำให้ครูในโรงเรียนได้ใช้อย่างเพียงพอ มีการกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการปฏิบัติงานบริหารหลักสูตรของโรงเรียน โดยฝ่ายบริหารและครูในโรงเรียนร่วมกันกำหนด จัดำให้ครูได้รับความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ด้วยการส่งเข้ารับการอบรม มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร จากการตรวจบันทึกการสอน และจากการสังเกตการสอนของครู มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรให้แก่ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ด้วยการประชุมชี้แจง และจัดนิทรรศการ ยิ่งกว่านั้น ยังได้จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญและปฏิบัติตามแนวทางการใช้หลักสูตร ด้วยการส่งคณะครูในโรงเรียนไปศึกษาคูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรจากแหล่งความรู้ และจัดอบรมเป็นครั้งคราวอีกด้วย

3. การจัดการเรียนการสอน

ผู้รับการสัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีหลักเกณฑ์ในการจัดครูเข้าสอนเหมือน ๆ กัน คือ ยึดสาขาวิชา เอก ำท ที่ผู้ันได้เรียนมาเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของบาร์ซากา และบีเบาท ที่ว่า "วุฒิของครูและประสบการณ์ของครู มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน" (Barraga, 1978 Alexander and Simons, 1975 Citing Beebout, 1972) โดยมีผู้บริหารร่วมกับผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้กำหนดวิชา คาบสอน และตารางสอน และสนับสนุนำให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนมากที่สุด มีการเตรียมการสอน ซึ่งส่วนใหญ่ใช้วิธีบันทึกการสอนล่วงหน้า ในการกำหนดแบบเรียนของโรงเรียนโดยทั่วไปเป็นหัวหน้าหมวดวิชา และครูปฏิบัติการสอนร่วมกัน เลือกก่อนแล้ว เสนอผู้บริหาร มีการติดตามและประเมินผลจัดการเรียนการสอนของครู โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่

4. การนิเทศและการพัฒนาครู

ผู้รับการสัมภาษณ์ และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่า รูปแบบที่โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ในการนิเทศและพัฒนาครูคือ ให้บุคลากรไปร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น และส่งเข้าอบรมเฉพาะแต่ละสาขาวิชาที่รับผิดชอบกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

มีการจัดระบบนิเทศภายใน สำหรับรูปแบบของการนิเทศที่ใช้คือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้สังเกตการสอนของครูและให้คำปรึกษา ซึ่งพบว่าการจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียนนั้นให้ผลพอสมควร มีการจัดทำเครื่องมือในการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นแบบสังเกตการสอนในชั้นเรียน และผู้ที่มีบทบาทในการดำเนินการนิเทศภายใน คือ หัวหน้าหมวดวิชา ซึ่งตรงกับหลักการนิเทศภายในของกรมสามัญ (กรมสามัญ. 2528) ที่ว่า "การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการนิเทศการศึกษาที่จัดทำขึ้นภายในโรงเรียน โดยบุคลากรภายในโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ" มีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ซึ่งตรงกับมินูดิน (Minudin. 1987) ที่กล่าวว่า "บทบาททางด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน คือ สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีการศึกษาและประสบการณ์เพิ่มขึ้น" ด้วยการจัดประชุมให้เข้าใจเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียน

5. กิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้รับการสัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่ากิจกรรมการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดส่วนมาก ได้แก่ กิจกรรมชมรมต่าง ๆ และกิจกรรมวันวิชาการ ฝ่ายบริหารของโรงเรียนมีบทบาทในการบริหารงานกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยการจัดเตรียมบุคลากรเพื่อดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน และสนับสนุนเกี่ยวกับสถานที่ ใน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน ทางโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้ที่มีบทบาทในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียน คือ ครูหัวหน้าหมวดร่วมกับครูสอนในหมวดวิชาต่าง ๆ มีการดำเนินการประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน โดยการทำแบบประเมินให้ครูทุกคนประเมินด้วยตัวเอง และประเมินโดยใช้วิธีต่าง ๆ ทั้งที่เป็นแบบแผนและไม่เป็นแบบแผน

6. สื่อการเรียนการสอน

ผู้รับสารสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่บริหารสื่อการเรียนการสอนด้วยการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนและจัดงบประมาณ เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ในด้านการบริการสื่อการเรียนการสอนนั้นพบว่า มีการให้บริการเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน โดยการจัดเป็นห้องเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน พร้อมทั้งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อดูแลรักษาและให้การบริการสื่อการเรียนการสอน ได้รับการสนับสนุนในการจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอน ได้รับการสนับสนุนในการจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอน จากศูนย์วิชาการของโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร และจากสมาคมครูและผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่ ได้มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนได้รับความรู้และทักษะเกี่ยวกับการผลิตและการใช้ ตลอดจนการจัดเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน โดยให้ครูได้ศึกษาคูงาน เข้ารับการศึกษอบรมคู่มือการสาธิตการใช้ การผลิต และการเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งตรงกับข้อเสนออันเป็นแนวทางในการใช้วัสดุอุปกรณ์การศึกษาของกรมสามัญ (กรมสามัญ 2519) ที่ว่า "จัดการฝึกอบรมครูประจำวิชาให้มีความรู้ ทักษะ ในการใช้ การรักษา และการซ่อมวัสดุอุปกรณ์" นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนยังมีวิธีการกระตุ้นให้ครูได้เห็นความสำคัญและใช้สื่อการเรียนการสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการจัดประชุม ชี้แจงให้ครูได้เห็นถึงความสำคัญของการใช้สื่อการเรียนการสอน และให้โอกาส

ไปเยี่ยมชมและดูงานในโรงเรียนตัวอย่างที่มีการใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิธีการประเมินผลการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนและเอกสารต่าง ๆ ด้วยการตรวจบันทึกการสอน ตรวจโครงการสอนของครูและด้วยการสังเกตการสอนของครูว่าใช้สื่อการสอนอย่างสม่ำเสมอหรือไม่

7. ห้องสมุด

ผู้รับการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่จัดห้องสมุดได้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและค้นคว้าแก่นักเรียนด้วยการจัดสัปดาห์ห้องสมุด และจัดมุมหนังสือประจำห้องเรียน ผู้บริหารมีบทบาทในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และค้นคว้า ด้วยการจัดหาหนังสือสิ่งตีพิมพ์ พร้อมทั้งกระตุ้นให้ครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือ มีการดำเนินการบริหารห้องสมุดของโรงเรียนด้วยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุด และจัดสรรงบประมาณเพื่อกิจการห้องสมุด ซึ่งตรงกับแนวคิดของ วิจิตร (ธีระกุล) และสุพิชญา (2520) เกี่ยวกับการจัดห้องสมุด ที่ว่า "ควรคำนึงถึงการจัดหาเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการใช้ห้องสมุดให้เพียงพอ" มีการจัดให้นักเรียนค้นคว้าจากห้องสมุดหรือมุมหนังสือประจำชั้นเรียนโดยการให้บริการนักเรียนยืมหนังสือไปอ่านค้นคว้าที่บ้านได้ และให้บริการแก่นักเรียนในช่วงก่อนเข้าห้องเรียน พักกลางวัน และหลังเลิกเรียน โรงเรียนได้รับการสนับสนุนในการจัดห้องสมุดหรือมุมหนังสือประจำชั้นจากงบประมาณของโรงเรียน รูปแบบของแหล่งความรู้ที่โรงเรียนมี คือ ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการภาษา และห้องคอมพิวเตอร์

8. ด้านแนะแนว

ผู้รับการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่าโรงเรียนมีครูแนะแนวที่มี

วุฒิทางแนะแนวโดยตรง มีห้องแนะแนวเป็นสัดส่วน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการแนะแนวด้วยการเชิญวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียนชั้น ม.3 และ ม.6 ซึ่งตรงกับ ธีระชัยยุทธบรรยง (2528) ที่กล่าวว่า "ผู้บริหารมีหน้าที่เกี่ยวกับการแนะแนว จึงควรทำหน้าที่เกี่ยวกับการแนะแนวด้วยการหารายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งทรัพยากรในชุมชนเพื่อมาช่วยเหลือโรงเรียน " เกี่ยวกับการศึกษาต่อพร้อมทั้งจัดหาเอกสารเกี่ยวกับด้านอาชีพ และสถาบันเรียนต่อไว้ให้นักเรียนได้อ่าน มีจำนวนครูแนะแนวที่เหมาะสมและสอดคล้องกับจำนวนนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่มีความนิยมต่อการแนะแนว สำหรับการบริการแนะแนวของโรงเรียนนั้น โรงเรียนมีการบริการแนะแนวในเรื่องการศึกษาต่อและเรื่อง การเรียน โรงเรียนได้รับการสนับสนุนการจัดการแนะแนวจากองค์การและบุคลากรภายนอกโรงเรียนมากที่สุด

9. ด้านวัดและประเมินผล

ผู้รับการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่าโรงเรียนได้มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในด้านวิธีการและด้านเนื้อหาของการวัดและประเมินผล

ฝ่ายบริหารจะทำการศึกษาและชี้แจงระเบียบที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนแก่ครู เพื่อให้ครูมีความรู้และเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล สำหรับเรื่องการวัดผลปลายภาค ใช้แบบทดสอบมาตรฐานของกลุ่มโรงเรียนในเครือเซนต์บอล เดอ ซาร์ต โรงเรียนได้จัดค่าที่ครูได้รับความรู้และฝึกอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 และเรื่องเทคนิคการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของ พันสี หันนาคินทร์ (2524) ที่ว่า "ครูใหญ่จะต้องให้ครูได้ทราบและเข้าใจระเบียบกระทรวงศึกษาธิการอย่างชัดเจน เพื่อจะได้ปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน" มีการนำผลจากการวัดและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และปรับปรุงตัวนักเรียน และโรงเรียนส่วนใหญ่ ได้มีการประเมินผลการทำงานทางด้านวิชาการในรอบปี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ในประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการรวม 9 ด้าน คือ
ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน หลักสูตรการเรียนการสอน การจัดการเรียนการ
สอน การนิเทศและพัฒนาครู กิจกรรมเสริมหลักสูตร ห้องสมุด แนะแนว และการวัด
และประเมินผล สรุปผลได้ดังนี้

ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เดอ
ชาร์ตร พบว่าอยู่ในระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด เมื่อจำแนกตามแนวความคิดของการ
บริหารงานวิชาการแล้ว พบว่าด้านที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านสื่อการเรียน
การสอน และด้านที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของ
โรงเรียน หลักสูตรการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การนิเทศและพัฒนา
ครู กิจกรรมเสริมหลักสูตร ห้องสมุด การแนะแนว และการวัดและประเมินผล

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่าด้านสื่อการเรียนการสอนมีปัญหา
อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ โรงเรียนขาดศูนย์บริการวัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การ
ใช้ โรงเรียนขาดการเก็บบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ จำนวนปริมาณของสื่อการเรียนการ
สอนไม่เพียงพอต่อความต้องการของครูในแต่ละหมวดวิชา โรงเรียนขาดผู้รับผิดชอบดูแล
รักษาซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพดีเสมอ

สำหรับปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ จำนวน
นักเรียนในห้องเรียนมากเกินไปทำให้ครูไม่สามารถใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้

ส่วนปัญหาด้านการนิเทศและพัฒนาครูที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ขาดบุคลากรใน
โรงเรียนที่สามารถให้คำปรึกษาหรือนิเทศงานวิชาการของแต่ละหมวดโดยเฉพาะ

ปัญหาด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ โรงเรียนขาดสถานที่ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่นักเรียน

ปัญหาด้านห้องสมุดที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ครูและนักเรียนใช้ห้องสมุดยังไม่คุ้มค่า

ปัญหาด้านแนะแนวที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การแนะแนวของโรงเรียนยังไม่เป็นที่นิยมของนักเรียน จำนวนครูแนะแนวไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และครูแนะแนวขาดการติดตามผลหลังจากการแนะแนวไปแล้ว เพื่อนำมาปรับปรุงงานด้านบริการแนะแนวให้ดีขึ้น

ส่วนปัญหาในด้านปรัชญาและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลมีปัญหายู่ในระดับน้อยมากทุกข้อ

การอภิปรายผล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้รับการสัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลวิจัยปรากฏว่า ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชาและผู้ปฏิบัติการสอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เพราะว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เคอ ชาร์ต ผู้บริหารทั้งหมดเป็นสตรี และเป็นโรงเรียนที่รับเฉพาะนักเรียนหญิงเป็นส่วนมาก ดังนั้นการรับบุคลากรส่วนใหญ่จึงรับเพศเดียวกับนักเรียนคือ เพศหญิง เพราะเคร่งครัดระเบียบประเพณี ที่ถือปฏิบัติกันมาช้านาน

ผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชา ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี เป็นวัยที่มีความสุขุมรอบคอบและมีพลังพร้อมที่จะทุ่มเทพลังกายและสติปัญญาให้กับงาน มีประสบการณ์

และความรับผิดชอบดี การบริหารงานน่าจะมีประสิทธิภาพ หากติดตามความเคลื่อนไหวทางความรู้ความก้าวหน้าทางค้าวิชาการอยู่เสมอ สำหรับผู้ปฏิบัติการสอนส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 21-30 ปี เป็นช่วงอายุของคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สูง มีพลังที่จะพัฒนาตนเองและพัฒนาสังคมในโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้า เป็นช่วงของคนที่บรรลุภาวะและเติบโตขึ้นในความรับผิดชอบเป็นอย่างดี ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนก้าวหน้าและบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และนโยบายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนของผู้บริหาร อยู่ในระหว่างไม่เกิน 5 ปี ซึ่งเป็นเพราะผู้บริหารเป็นนักบวชและมีการโยกย้ายเปลี่ยนตำแหน่งทุก 3 ปี หรือ 6 ปี การเปลี่ยนหรือโยกย้ายน่าจะ เป็นเครื่องกระตุ้นให้เตรียมพร้อมที่จะปรับปรุงตัวเองให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานในที่แห่งใหม่ได้ทันทีอยู่เสมอ

วุฒิการศึกษาของกลุ่มผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และผู้ปฏิบัติการสอนส่วนมากอยู่ในระดับปริญญาตรี ผู้บริหารได้พยายามแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและสนับสนุนให้บุคลากรมีวุฒิสูงขึ้นตามความสามารถของงบประมาณของแต่ละโรงเรียนและให้โอกาสอย่างสม่ำเสมอ

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และครูมีวุฒิระดับปริญญาตรีมากที่สุด ปัจจุบันมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้ขยายเปิดสอนระดับการศึกษาถึงระดับปริญญาโทและเอกมากขึ้น ทั้งมหาวิทยาลัยเปิดและมหาวิทยาลัยปิด ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และผู้ปฏิบัติการสอนควรสนใจศึกษาและพัฒนาตนเองให้มีระดับความรู้สูงขึ้น การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. จากผลวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการปรากฏผลดังนี้

2.1 ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของปรัชญา

ในเรื่องเกี่ยวกับการมีปรัชญาและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือเซนต์ปอล เคอ ชาร์ตอร์ ทุกโรงเรียนมีปรัชญาและวัตถุประสงค์เหมือนกัน และมีการถ่ายทอดปรัชญาแก่นักเรียนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องอีกด้วยจึงไม่เกิดปัญหาความแตกต่างกัน น่าว่าจะเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครหรือในชนบท นักเรียนในชนบทจึงไม่ควรมุ่งเข้ามาเรียนโรงเรียนในเครือฯในกรุงเทพมหานคร แต่ควรเรียนในโรงเรียนในเครือฯ ที่อยู่ใกล้ ๆ บ้าน

2.2 หลักสูตรการเรียนการสอน

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีการพัฒนาเอกสารหลักสูตร จัดทำเอกสารหลักสูตร คู่มือครู มีการกำหนดนโยบายในการปฏิบัติงานบริหารหลักสูตร โดยให้ฝ่ายบริหารและครูในโรงเรียนร่วมกันกำหนด เป็นการบริหารที่ค่อนข้างเป็นประชาธิปไตยมากกว่าเผด็จการ ซึ่งทำให้ผู้ร่วมงานมีกำลังใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายที่ได้ร่วมกำหนดนั้น และจากผลการวิจัยพบว่าได้มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรจากการตรวจบันทึก และจากการสังเกตการสอนของครู การติดตามผลจากการตรวจการบันทึกและสังเกตการสอนของครูเท่านั้น นับว่าเป็นสิ่งที่ไม่เพียงพอ ครูอาจจะบันทึกแต่ไม่ได้สอนตามที่บันทึกไว้ นั้น ซึ่งอาจเป็นไปได้ จึงควรจะมีการติดตามด้วยวิธีอื่นอีก ซึ่งเป็นวิธีที่จะนำมาซึ่งข้อมูลจากฝ่ายนักเรียนอีกด้วย

2.3 การจัดการเรียนการสอน

ผลปรากฏว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีหลักเกณฑ์ในการจัดครูเข้าสอน โดยการยึดสาขาวิชา เอก โท ที่ผู้ันได้เรียนมาเป็นหลัก การปฏิบัติเช่นนี้เป็นสิ่งที่ดี เพราะจะนำผลดีมาให้ทั้งฝ่ายผู้สอน และฝ่ายนักเรียนผู้รับ เพราะเป็นการให้ความรู้ตามความสามารถ และถนัด ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับความรู้ได้เต็มที่ แต่ในปัจจุบันโรงเรียน

เอกชนกำลังประสบปัญหาขาดแคลนครูในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ การจัดครูเข้าสอนตามวิชา เอก โท ตามที่ผู้ันได้เรียนมาอาจจะทำได้ยาก ดังนั้น โรงเรียนต่าง ๆ จึงควรเตรียมแผนไว้เพื่อแก้ปัญหา โดยการส่งครูที่ไม่ได้เรียนวิชา เอก โท ในวิชาเหล่านี้เข้ารับการอบรมพิเศษ นอกจากนี้ยังได้พบว่ามี การติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยดูจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ การติดตามผลนับว่าเป็นสิ่งที่ดี แต่ไม่ควรประเมินผลโดยการดูจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างเดียว ควรจะประเมินจากทางอื่นด้วย เช่น จากการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียน เพราะจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนนั้นไม่ได้อยู่เพียงสอบผ่านเท่านั้น แต่มุ่งให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขด้วย

2.4 การนิเทศและการพัฒนาครู

ผลการวิจัยพบว่าการจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียนนั้นให้ผล ที่อยู่ในระดับพอสมควรเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดระบบการนิเทศภายใน อาจเป็นเพราะผู้ที่ดำเนินการนิเทศภายในส่วนใหญ่คือ หัวหน้าหมวดวิชา ซึ่งหากหัวหน้าหมวดวิชาคนใดเข้ากันไม่ได้กับครูที่สอนในหมวดวิชาแล้ว ก็จะทำให้เกิดอคติต่อกัน และทำให้การนิเทศไม่เกิดผลเท่าที่ควร การนิเทศภายในจึงควรเป็นหน้าที่ของทุกคน คือครูผู้ปฏิบัติ การสอนด้วยซึ่งสามารถเปลี่ยนกันนิเทศได้ เพราะการนิเทศจะเกิดผลดีได้นั้น จำเป็นจะต้องมีความไว้วางใจกันและกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศและเป็นกันเอง ครูด้วยกันมักจะเข้าใจกัน และเป็นกันเองได้มากกว่า ดังนั้น การให้ครูทุกคนได้มีส่วนในการนิเทศภายในนั้นจะนำผลดีมาให้มากกว่าผลเสียอย่างแน่นอน ผู้บริหารน่าจะได้เปลี่ยนรูปแบบการจัดระบบนิเทศภายในขึ้นใหม่ เพื่อให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น รูปแบบของ Q.C.C เป็นต้น อันเป็นการช่วยส่งเสริมในเรื่องของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอีกด้วย

2.5 กิจกรรมการเรียนการสอน

ผลปรากฏว่ากิจกรรมที่จัดกันมากได้แก่กิจกรรมชมรมต่าง ๆ และกิจกรรมวันวิชาการ กิจกรรมชมรมต่าง ๆ ทุกโรงเรียนจัดกิจกรรมนี้ แต่ปรากฏว่าไม่บรรลุตามจุดประสงค์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่เป็นผู้สั่ง เป็นผู้จัด และกระทำเป็นส่วนใหญ่วกิจกรรมนั้น ๆ ไม่ได้มาจากความคิดของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรม และโรงเรียนส่วนมากขาดสถานที่ที่จะทำกิจกรรม ผู้บริหารจึงควรคิดหาวิธีหรือรูปแบบของกิจกรรมใหม่ที่ทำให้นักเรียนได้มีส่วนในการจัดกิจกรรมมากที่สุด และที่ไม่ต้องใช้สถานที่มากนัก สำหรับกิจกรรมวันวิชาการนั้น จะเกิดผลมาก หากทุกหมวดวิชาเข้าร่วมกันจัด และให้ออกมาจากความคิดของทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายผู้ปฏิบัติการสอน และฝ่ายนักเรียน ให้ทุกคนได้มีส่วนในการจัดกิจกรรมทั้งในด้านความคิด และในทางปฏิบัติ ในการจัดกิจกรรมวันวิชาการนี้ ควรจะมีระยะเวลายาวนานพอสมควร เพื่อจะได้ศึกษาได้อย่างทั่วถึง และเปิดโอกาสให้คนภายนอกเข้ามาร่วมกิจกรรมนี้ได้

2.6 สื่อการเรียนการสอน

จากผลวิจัยพบว่า ครูยังได้รับความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการใช้ การผลิตสื่อ อยู่ในระดับน้อย แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ได้จัดให้มีห้องสื่อการเรียนการสอน แต่ยังไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปฏิบัติการสอนเท่าที่ควร เพราะยังไม่มีการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูยังไม่เข้าใจถึงความสำคัญของการใช้สื่อการเรียนการสอน ขาดความรู้และทักษะในการใช้และการผลิตสื่อ เพราะประกอบด้วยครูแต่ละคนต้องสอนหลายคาบ จึงไม่มีเวลาเตรียมหรือผลิตสื่อ ผู้บริหารจึงต้องปลุกจิตสำนึกและหาวิธีการเพื่อกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติการสอนเน้นถึงคุณค่าของสื่อ โดยจัดให้มีการศึกษาอบรมเกี่ยวกับสื่อขึ้นในโรงเรียน เป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพราะการส่งครูไปเข้ารับการอบรมนอกสถานที่นั้น สามารถทำได้เพียงจำนวนน้อย และไม่ทั่วถึง และสื่อควรเป็นสื่อที่ทันสมัย ดึงดูดความสนใจของนักเรียนและเข้าใจได้ง่าย

2.7 ห้องสมุด

จากผลการวิจัย ยังพบว่ายังมีโรงเรียนที่พบว่าห้องสมุดไม่เพียงพอ คือเป็นร้อยละ 28.41 เรื่องนี้ น่าจะได้รับการแก้ไขอย่างรีบด่วน เพราะห้องสมุดนับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะนักเรียนจะเรียนแต่ในห้องเรียนนั้นไม่เป็นการเพียงพอ แต่จำเป็นต้องหาความรู้เพิ่มเติม จากการอ่านและการค้นคว้าอีกด้วย แหล่งที่อยู่ใกล้ตัวและสะดวกที่สุดก็คือ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดจึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูและนักเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการบริการห้องสมุด แต่ยังไม่ให้การบริการที่มีขอบเขตจำกัด คือให้บริการเฉพาะแต่ช่วงที่โรงเรียนกำหนดให้เท่านั้น โรงเรียนน่าจะเปิดบริการห้องสมุดทั้งวัน รวมทั้งวันหยุดด้วย การจัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการอ่านของนักเรียนยังมีน้อย โรงเรียนจึงควรจัดหางบประมาณในด้านนี้มากขึ้น ซึ่งจะทำให้ได้โดยการขอความร่วมมือจากชุมชนหรือผู้ปกครอง

2.8 การแนะแนว

ผลปรากฏว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีห้องแนะแนวเป็นสัดส่วน เพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้เข้ามาใช้บริการ แต่การแนะแนวส่วนมากยังไม่บริการในเรื่องระเบียบวินัย จริยธรรม และอาชีพมากนัก มุ่งเน้นหนักในการเรียน ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ที่ทำหน้าที่แนะแนว ส่วนใหญ่เป็นธรรมาวาส หากจะมุ่งเน้นในเรื่องระเบียบวินัย และจริยธรรม ควบคู่กันให้มากเท่า ๆ กัน ก็จะทำให้ให้นักเรียนได้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ ซึ่งตรงตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนในเครือเซนต์บอเลอ เคอ ชาร์ตอร์ ผู้บริหารโรงเรียนน่าจะหันมาส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติการสอนที่เป็นนักบวช ให้ทำหน้าที่แนะแนวมากขึ้น โดยการส่งเข้ารับการฝึกอบรมในด้านการแนะแนว ซึ่งจะทำให้การศึกษาของโรงเรียนในเครือ ๆ ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ให้ไว้

2.9 การวัดและประเมินผล

การใช้ข้อสอบรวมของโรงเรียนในเครือ นับว่าเป็นสิ่งที่ดี เป็นการช่วยกระตุ้นโรงเรียนในเครือทุกแห่งทั้งในเมืองและในชนบทได้มีมาตรฐานเท่าเทียมกัน เป็นการกระตุ้นให้ครูและนักเรียนได้มีความกระตือรือร้นและแข่งขันกันเป็นการประหยัดทั้งด้านกำลังบุคลากร และด้านเศรษฐกิจแต่ในขณะเดียวกันก็ทำให้งานด้านวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน แต่จะเป็นสิ่งที่คืบมากขึ้น หากจะทำเป็นคลังข้อสอบสำหรับโรงเรียนในเครือทั้งหมด

ปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 9 ด้าน คือ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน หลักสูตรการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การนิเทศและพัฒนาครู กิจกรรมเสริมหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน ห้องสมุด การแนะแนว การวัดและการประเมินผล จากการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนมีปัญหาน้อย และปรัชญาและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน หลักสูตรการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การนิเทศและพัฒนาครู กิจกรรมเสริมหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน ห้องสมุด การแนะแนว การวัดและการประเมินผล มีปัญหาน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม มีปัญหาน้อยนั้นไม่ควรมองข้ามไป เพราะมีบางปัญหาที่ขาดการปฏิบัติจึงทำให้ไม่พบปัญหาก็ได้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

เสนอแนะเพื่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือ เซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ ในประเทศไทย สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือ เซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ ปฏิบัติอยู่อย่างมาทั้ง 9 ด้าน ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้เช่นกัน

1.1 ด้านปรัชญาและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ควรมีการจัดสัมมนาวิชาการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอย่างน้อยปีละครั้งก่อนเปิดเรียนปีการศึกษาใหม่ ำให้ครูได้เข้าใจและมองเห็นถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาและการบริหารงานวิชาการ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปฏิบัติที่มีความเข้าใจตรงกัน

1.2 ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ควรมีทีมงานของโรงเรียนในด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง อีกทั้งการสรรหาหรือแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบงานด้านประชาสัมพันธ์หลักสูตร ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถหรือพื้นฐานในการปฏิบัติงานด้านหลักสูตร และด้านกิจกรรมประชาสัมพันธ์ที่มากที่สุดในโรงเรียน เพื่อสามารถสร้างสรรงานด้านนี้ให้กระจายออกไปในทุกรูปแบบได้อย่างเหมาะสม

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งมาจากตัวแทนครูทุกระดับชั้นที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลเป็นอย่างดี เพื่อจะได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องนี้และดำเนินการได้อย่างทั่วถึง สม่่าเสมอ ซึ่งเป็นเครื่องกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นในการเตรียมการสอนอย่างดี อันจะนำผลสัมฤทธิ์มาสู่นักเรียน

1.4 ด้านการนิเทศและพัฒนาครู ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการติดต่อให้มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายในหรือภายนอกมาให้ความรู้แก่ครูในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานวิชาการในรูปของโครงการระยะสั้นหรือระยะยาว เพื่อการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและควรส่งคณะครูได้ไปดูการเรียนการสอนที่เป็นตัวอย่างได้ อันนำประโยชน์อันแก่ของการพัฒนาความคิด ความรู้ ตลอดจนทักษะให้แก่ครูได้อย่างดี ำให้มีการประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้ครูแล้วนำผลจากการประเมินนั้นไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมครั้งต่อ ๆ ไป

1.5 กิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกในการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ได้ตามความถนัด และความสนใจของตน ควรคำนึงถึงความต้องการของนักเรียนมากกว่าความสะดวกของโรงเรียน ทั้งนี้ เพื่อจะได้พัฒนาความถนัดหรือทักษะของนักเรียนให้เจริญก้าวหน้าในด้านวิชาการได้อย่างสม่ำเสมอ

1.6 สื่อการเรียนการสอน ควรที่มีทีมงานของโรงเรียน ในด้านการผลิต การใช้ การเก็บและบำรุงรักษา สื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน และแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบงานด้านนี้ ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้เป็นอย่างดี เพื่อจะได้ทำหน้าที่บริการในด้านสื่อการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ มีความคิดริเริ่มในอันที่จะหาวิธีการในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ครูผู้ปฏิบัติการสอนเห็นถึงความสำคัญและจำเป็นของการใช้สื่อการเรียนการสอน แล้วนำสื่อไปใช้ในการสอนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่ตนเรียนได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

1.7 ห้องสมุด ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการบริการ และอำนวยความสะดวกแก่ครู นักเรียน ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง ชุมชนที่มาขอรับบริการเกี่ยวกับการอ่าน และค้นคว้าจากห้องสมุดของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ

1.8 การแนะแนว แม้ผลของการวิจัยพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีห้องแนะแนวเป็นสัดส่วน แต่การแนะแนวก็ยังเป็นงานที่โรงเรียนยังทำน้อยกว่างานด้านอื่น ผู้บริหารควรเร่งปรับปรุงให้มีการบริการแนะแนวในด้านต่าง ๆ มากขึ้น เป็นต้นานด้านระเบียบวินัยและจริยธรรมให้สอดคล้องกับด้านวิชาการ เพื่อจะได้ช่วยฝึกให้นักเรียนได้พัฒนาขึ้นทั้งในด้านวิชาการและด้านจริยธรรมควบคู่กันไป และช่วยลดปัญหาในสังคม

1.9 การวัดและประเมินผลการศึกษา ควรจัดตั้งคณะกรรมการออกข้อสอบ เพื่อจัดทำข้อสอบมาตรฐานโดยเฉพาะ เพื่อข้อสอบจะได้ไม่รัวไหลและมีมาตรฐาน ควรมีการวิเคราะห์ข้อสอบ และนำผลวิเคราะห์นั้นแจ้งให้แต่ละโรงเรียนทราบ เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

2. จากปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายเขตบอล แคว ชาร์คร มีการดำเนินการดังนี้

2.1 ส่งเสริมให้มีการจัดการประกวด การเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน ให้อยู่ในสภาพดีอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ทุกหมวดวิชา เพื่อเป็นการแก้ปัญหาการขาดผู้รับผิดชอบ ดูแลรักษา ซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพดีเสมอ

2.2 ส่งเสริมให้มีการแข่งขันการเข้าใช้ห้องสมุดทั้งครูและนักเรียน โดยการทำสถิติของการใช้ห้องสมุดไว้ มีการประกาศให้เกียรติบัตรทุกเดือน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูและนักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดให้คุ้มค่า

2.3 ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและจำเป็นของการแนะนำ ตลอดจนผลงานของฝ่ายแนะนำในรูปของเอกสาร และโปสเตอร์ทุกเดือน เพื่อนักเรียนจะได้ใช้บริการการแนะนำของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สำหรับตนเองมากที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการวิจัยถึงสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะครูและผู้บริหารของแต่ละโรงเรียน

2. ควรมีการวิจัยปัญหาของแต่ละหมวดวิชาของแต่ละโรงเรียน เพื่อจะได้ทราบว่าโรงเรียนของตนนั้นอ่อนหรือแข็งในวิชาไหน จะได้ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไป

3. ควรมีการวิจัยการบริหารการศึกษาในด้านอื่นต่อไป เช่น การบริหารอาคารสถานที่ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

4. ควรมีการวิจัยเรื่องสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น